

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2026/744

z dnia 31 marca 2026 r.

w sprawie tymczasowego środka wyjątkowego w postaci destylacji w sytuacji kryzysowej w celu zaradzenia zakłóceniom na rynku w sektorze wina we Francji w roku gospodarczym 2025/2026

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 219 ust. 1 w związku z art. 228,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Aby zapobiec zakłóceniom na unijnym rynku wina w roku gospodarczym 2023/2024, Komisja przyjęła rozporządzenie delegowane (UE) 2023/1225 ⁽²⁾ uwzględniające środek wyjątkowy w postaci destylacji w sytuacji kryzysowej w niektórych państwach członkowskich. Celem środka było zmniejszenie nadmiernych poziomów zapasów wina w niektórych regionach winiarskich Unii, w szczególności w odniesieniu do win czerwonych i różowych, w wyniku skumulowanego wpływu różnych kryzysów w poprzednich latach, a także ogólnej tendencji spadkowej w zakresie spożycia wina w Unii oraz malejącej wielkości wywozu w kontekście wysokiej inflacji wpływającej na decyzje zakupowe konsumentów i wysokich kosztów ponoszonych przez producentów wina.
- (2) W rezultacie w sześciu państwach członkowskich będących producentami (Niemcy, Hiszpania, Francja, Włochy, Węgry i Portugalia) wycofano z rynku ponad 3,5 mln hektolitrów win czerwonych i różowych, przy czym 77 % ilości wina wycofanego z rynku przypadło na Francję. Chociaż produkcja unijna niższa od średniej średnioterminowej w latach 2023, 2024 i 2025 przyczyniła się do lepszego zrównoważenia podaży i popytu na poziomie Unii, rynek francuski nadal doświadczał znacznej presji, w szczególności w segmentach rynku win czerwonych i różowych we wszystkich kategoriach win niemusujących, z oznaczeniami geograficznymi i bez.
- (3) Choć poziom zapasów win czerwonych i różowych we Francji na dzień 31 lipca 2025 r. wynosił 20 mln hektolitrów (5,6 % poniżej średniej z poprzednich pięciu lat) a produkcja w 2025 r. była tylko o 2,7 % wyższa od niskiego poziomu z 2024 r. i o 16 % niższa od średniej średnioterminowej, ceny w tym segmencie rynku nadal spadały. Zgodnie z danymi przekazanymi przez władze francuskie średnia cena transakcji dotyczących francuskich win czerwonych i różowych luzem w ciągu pierwszych pięciu miesięcy bieżącego roku gospodarczego jest o 19,6 % niższa od średnich cen z pięciu poprzednich lat. Sytuacja ta ma miejsce mimo wdrożonych w latach 2023 i 2024 środków dotyczących destylacji oraz wykarczowania w tym samym okresie 35 000 hektarów winnic, sfinansowanych z pomocy państwa.
- (4) Tendencja spadkowa cen francuskich win czerwonych i różowych wynika ze spowolnienia konsumpcji krajowej w połączeniu z ciągłym spadkiem wywozu w ostatnich latach. Sprzedaż detaliczna win czerwonych i różowych w okresie od stycznia do listopada 2025 r. spadła o 8 % w porównaniu ze średnią z poprzednich trzech lat w tym samym okresie. Jednocześnie łączny francuski wywóz win czerwonych i różowych zmniejsza się każdego roku od czasu tymczasowego ożywienia gospodarczego w 2021 r. po poprzednim załamaniu się spowodowanym pandemią. Wielkość wywozu francuskich win czerwonych i różowych spadła w 2025 r. o 5,2 % w porównaniu z poprzednim rokiem i o 12 % w porównaniu ze średnią z czterech lat.

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>.

⁽²⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/1225 z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie tymczasowych środków wyjątkowych stanowiących odstępstwo od niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 służących przeciwdziałaniu zakłóceniom na rynku w sektorze wina występującym w niektórych państwach członkowskich oraz odstępstwo od rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2016/1149 (Dz.U. L 160 z 26.6.2023, s. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1225/oj).

- (5) Tych tendencji spadkowych w konsumpcji krajowej i wywozie nie zrównoważył podobny spadek produkcji z dwóch ostatnich zbiorów, i oczekuje się, że pod koniec bieżącego roku gospodarczego zapasy ponownie wzrosną. Nagromadzenie zapasów wywiera znaczną presję na ceny na francuskim rynku wina. Jeżeli nie zostaną podjęte szybkie działania, oczekuje się dalszego pogorszenia sytuacji na rynku krajowym. Obecna presja na francuskich rynkach wina czerwonego i różowego może mieć niekorzystny wpływ również na inne państwa członkowskie konkurujące na tych samych rynkach unijnych i zewnętrznych.
- (6) Usunięcie z francuskiego rynku wina części zapasów z najbardziej dotkniętych segmentów rynku win czerwonych i różowych przyczyni się do rozwiązania problemu zakłócenia równowagi na rynku we Francji i uniknięcia sytuacji, w której występujące już zakłócenia wywołają poważniejszy lub przedłużający się kryzys we Francji i obejmą rynki wina innych państw członkowskich. Biorąc pod uwagę obecną sytuację na rynku, szacuje się, że nadwyżka zapasów win czerwonych i różowych we Francji wynosi około 1,2 mln hektolitrow. Usunięcie tej ilości pozwoliłoby przywrócić pewną równowagę rynkową w roku gospodarczym 2025/2026 i zmniejszyć presję na ceny rynkowe. Ponieważ kryzys w tych segmentach rynku win czerwonych i różowych ma charakter strukturalny, Francja zapowiedziała już kontynuację programów karczowania finansowanych ze środków krajowych. Są to odrębne środki, nieobjęte niniejszym rozporządzeniem.
- (7) Francja uważa, że aby zmniejszyć presję na rynek, a jednocześnie uniknąć ryzyka nadmiernej rekompensaty, poziom rekompensaty w wysokości 33 EUR za hektolitr pozwoliłby na usunięcie win mniej dostosowanych do obecnych tendencji rynkowych. Odpowiada to ok. 50 % poziomowi cen transakcji hurtowych odnotowanego w roku gospodarczym 2025/2026 w odniesieniu do win czerwonych i różowych bez oznaczenia geograficznego, ale umożliwiłoby to usunięcie z rynku, w różnych kategoriach wina, niektórych zapasów, które nie znajdują zbytu w obecnym kontekście rynkowym.
- (8) Francja oświadczyła, że nie jest w stanie usunąć z rynku nadwyżki wina za pomocą płatności krajowych na podstawie art. 216 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, ponieważ zamierza przydzielić wszystkie dostępne płatności krajowe na karczowanie winnic. Wszelkie inne środki dostępne na mocy tego rozporządzenia wydają się niewystarczające lub nieodpowiednie, aby zaradzić obecnej nierównowadze na francuskim rynku win czerwonych i różowych. W związku z tym należy wykorzystać rezerwę rolną do wdrożenia ukierunkowanego środka w postaci destylacji w sytuacji kryzysowej we Francji.
- (9) Aby uniknąć zakłóceń konkurencji, należy wykluczyć stosowanie uzyskanego alkoholu w przemyśle spożywczym i napojów oraz ograniczyć je do celów przemysłowych, w tym do celów dezynfekcyjnych i farmaceutycznych oraz do celów energetycznych. Aby uniknąć wszelkich nadużyć lub nadmiernej rekompensaty po wdrożeniu tego środka wyjątkowego, środek zostanie ukierunkowany wyłącznie na te wina czerwone i różowe, w których przypadku występuje znaczna nierównowaga rynkowa, a odnośna rekompensata ograniczona do poziomu niższego od odpowiednich niedawnych cen rynkowych. Środek obejmie różne kategorie win objętych chronionymi nazwami pochodzenia, chronionymi oznaczeniami geograficznymi oraz bez oznaczeń geograficznych, gdyż kryzys popytu dotyka wszystkie te kategorie win z nadwyżką zapasów win, które nie znajdują miejsca na rynku. W związku z tym władze francuskie zaproponowały jednakową kwotę rekompensaty dla wszystkich kategorii.
- (10) Francja powinna przekazać Komisji szczegółowe informacje na temat wykonania niniejszego rozporządzenia, aby umożliwić Unii monitorowanie skuteczności środka wprowadzonego niniejszym rozporządzeniem.
- (11) Obecna sytuacja na rynku we Francji wymaga szybkiej interwencji ze skutkiem natychmiastowym na rynku, aby uniknąć rozprzestrzenienia się zakłóceń na kolejny rok gospodarczy. Unia powinna zatem sfinansować wydatki poniesione przez Francję w celu wdrożenia środka przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu wyłącznie w przypadku, gdy wydatki te zostaną poniesione do dnia 31 grudnia 2026 r.
- (12) Należy zapewnić ponadto terminowe monitorowanie budżetu, a także bieżące śledzenie i efektywne wykorzystanie rezerwy rolnej, co zmaksymalizuje jej dostępność i zwiększy zdolność szybkiego reagowania na pojawiające się kryzysy. W związku z tym należy określić datę kwalifikowalności, do której państwo członkowskie będzie wypłacać beneficjentom wsparcie na ten środek wyjątkowy. Wszelkie płatności dokonane dacie kwalifikowalności należy uznać za niekwalifikujące się do finansowania unijnego.

- (13) Unia powinna zatem finansować wydatki poniesione w ramach tego środka wyjątkowego wyłącznie w przypadku, gdy wydatki te i związane z nimi płatności na rzecz beneficjentów zostaną dokonane do dnia 31 grudnia 2026 r.
- (14) Ponieważ żadne płatności dokonywane po dniu 31 grudnia 2026 r. nie będą w żadnych okolicznościach uznawane za kwalifikowalne, art. 5 ust. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/127⁽³⁾, który przewiduje proporcjonalne zmniejszenie płatności miesięcznych dokonanych po terminie, nie ma zastosowania.
- (15) W celu ochrony interesów finansowych Unii właściwe organy krajowe państwa członkowskiego stosującego środek wyjątkowy w postaci destylacji w sytuacji kryzysowej przeprowadzają kontrole w celu weryfikacji zgodności z warunkami i wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.
- (16) Ze względu na szczególnie pilną potrzebę, biorąc pod uwagę trwające zakłócenia na rynku oraz krótki czas, jaki pozostał Francji na rozpoczęcie wdrażania środka przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu przed zbliżającymi się zbiorami, które zostaną przeprowadzone we wrześniu 2026 r., istnieje potrzeba podjęcia natychmiastowego działania i jak najszybszego usunięcia nadwyżki podaży z rynku. W przeciwnym razie sytuacja na rynku ulegnie dalszemu pogorszeniu i obecny brak równowagi będzie występować również w następnym roku gospodarczym, co będzie groziło powstaniem przedłużającego się kryzysu we Francji, który mógłby również wpłynąć na rynki wina w innych państwach członkowskich. W związku z tym opóźnienie działania mogłoby zmniejszyć jego skuteczność pod względem stabilizacji francuskiego rynku wina.
- (17) Ze względu na wyżej wskazaną szczególnie pilną potrzebę niniejsze rozporządzenie należy przyjąć w trybie pilnym określonym w art. 228 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.
- (18) Z uwagi na konieczność podjęcia natychmiastowego działania niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Finansowanie unijne i płatności krajowe

1. Francji udostępnia się unijne wsparcie finansowe w łącznej kwocie 40 000 000 EUR na sfinansowanie tymczasowego środka wyjątkowego w postaci destylacji w sytuacji kryzysowej, o którym mowa w art. 2, z zastrzeżeniem warunków określonych w niniejszym rozporządzeniu.
2. Wsparcie finansowe, o którym mowa w ust. 1, przydziela się na podstawie obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów, zapewniając, aby odnośne płatności nie powodowały żadnych zakłóceń na rynku lub zakłóceń konkurencji.
3. Wydatki poniesione przez Francję, o których mowa w ust. 1, związane z płatnościami w ramach środka, o którym mowa w art. 2, kwalifikują się do unijnego wsparcia finansowego tylko wtedy, gdy płatności tych dokonano do dnia 31 grudnia 2026 r.

Artykuł 2

Tymczasowa destylacja wina w sytuacji kryzysowej

1. Wsparcie może zostać przyznane na destylację win czerwonych i różowych produkowanych na kontynentalnym terytorium Francji.
2. Aby uniknąć zakłóceń konkurencji, alkohol będący wynikiem objętej wsparciem destylacji, o której mowa w ust. 1, wykorzystuje się wyłącznie do celów przemysłowych, w tym do celów dezynfekcyjnych lub farmaceutycznych, lub do celów energetycznych.

⁽³⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/127 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 o przepisy dotyczące agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro (Dz.U. L 20 z 31.1.2022, s. 95, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj).

3. Beneficjentami wsparcia, o którym mowa w ust. 1, są przedsiębiorstwa winiarskie produkujące lub wprowadzające do obrotu produkty sektora wina, o których mowa w części II załącznika VII do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, organizacje producentów wina, spółdzielcze wytwórnie wina, stowarzyszenia zrzeszające co najmniej dwóch producentów lub destylarnie przetwarzające produkty sektora wina.
4. Do wsparcia kwalifikują się wyłącznie koszty dostawy wina do destylarni i koszty destylacji tego wina. Podatek od wartości dodanej nie kwalifikuje się do wsparcia. Wino przeznaczone do destylacji w ramach tego środka musi spełniać wymogi dotyczące wprowadzania do obrotu w Unii.
5. Francja może ustanowić kryteria pierwszeństwa dla beneficjentów tego środka. Takie kryteria pierwszeństwa muszą być obiektywne i niedyskryminacyjne.
6. Francja może przewidzieć wypłatę zaliczkową do 80 % wsparcia na rzecz beneficjentów, aby umożliwić im sfinansowanie konkretnej działalności związanej z destylacją w sytuacji kryzysowej, objętej zatwierdzonym wnioskiem o przyznanie wsparcia na mocy niniejszego artykułu, pod warunkiem że beneficjent wniósł gwarancję bankową lub równoważne zabezpieczenie na rzecz państwa członkowskiego w wysokości co najmniej równej kwocie wypłacanej zaliczki. Warunkiem kwalifikowalności takiej działalności jest dokonanie końcowej wypłaty wsparcia do daty, o której mowa w art. 1 ust. 3.
7. Francja ustanawia przepisy w zakresie procedury składania wniosków o przyznanie wsparcia, o którym mowa w ust. 1, i kontroli środka, które to przepisy regulują:
 - a) osoby fizyczne lub prawne, które mogą składać wnioski;
 - b) składanie i wybór wniosków, w tym co najmniej terminy składania wniosków, oceny odpowiedniości każdego z proponowanych działań oraz powiadomienia danych podmiotów gospodarczych o wynikach procedury wyboru;
 - c) weryfikację zgodności z przepisami dotyczącymi kwalifikowalnych produktów i kosztów, o których mowa w ust. 4, oraz z kryteriami pierwszeństwa, jeżeli stosuje się kryteria pierwszeństwa;
 - d) wybór wniosków, w tym co najmniej wagę przypisaną każdemu kryterium pierwszeństwa, jeżeli stosuje się kryteria pierwszeństwa;
 - e) ustalenia dotyczące płatności zaliczek i wnoszenia zabezpieczeń;
 - f) monitorowanie i kontrolę działalności związanej z destylacją, kwalifikowalność win poddanych destylacji i wykorzystanie wyprodukowanego alkoholu.
8. Francja ustala kwotę wsparcia dla beneficjentów na podstawie obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów, na szczeblu regionalnym lub krajowym. Kwota wsparcia nie może przekraczać 33 EUR na hektolitr.

Artykuł 3

Powiadomienia i kontrole

1. Do dnia 31 stycznia 2027 r. Francja przekazuje Komisji powiadomienie zawierające następujące informacje:
 - a) ilości wina wycofanego z rynku dla każdego regionu i rodzaju kwalifikującego się wina, w podziale na kolory, oraz czy jest ono objęte chronioną nazwą pochodzenia, chronionym oznaczeniem geograficznym lub żadnym z nich;
 - b) ilości alkoholu wyprodukowanego z wina dostarczonego i poddanego destylacji zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
 - c) wsparcie finansowe Unii przyznane zgodnie z art. 1 ust. 1.
2. Powiadomienia skierowane do Komisji, o których mowa w niniejszym artykule, przekazuje się zgodnie z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2017/1183 (*).

(*) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/1183 z dnia 20 kwietnia 2017 r. uzupełniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 i (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do powiadamiania Komisji o informacjach i dokumentach (Dz.U. L 171 z 4.7.2017, s. 100, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2017/1183/oj).

3. W odniesieniu do środka wyjątkowego w postaci destylacji w sytuacji kryzysowej przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu właściwe organy francuskie przeprowadzają kontrole administracyjne i kontrole na miejscu zgodnie z art. 59 i 60 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 ⁽⁵⁾ w celu sprawdzenia kwalifikowalności win i przestrzegania wszystkich mających zastosowanie warunków i wymogów dotyczących przeprowadzania operacji destylacji w sytuacji kryzysowej.

Artykuł 4

W wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 31 marca 2026 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 187, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj>).